ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА

НА

„ПЕЧАТНИЦА НА БНБ" АД

2017 година

23.02.2018 година

ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ

Мисията на "Печатница на БНБ" АД е да осигурява документи и ценни книжа за нуждите на български и чуждестранни държавни институции и други клиенти.

За осъществяване на тази мисия и постигане на поставените високи цели, в Дружеството е изградена и се поддържа Интегрирана система за управление в съответствие с изискванията на стандартите EN ISO 9001:2008, ISO 14 001:2004, OHSAS 18 001:2007, ISO 27 001:2013 и ISO 14 298:2013, която подлежи на периодичен преглед и непрекъснато подобряване на ефективността.

Политиката по управление е резултат от ангажимента на Ръководството за минимизиране на замърсяванията и вредните въздействия върху околната среда, както и свеждане до минимум на рисковете от производствената дейност за здравето и безопасността на работещите, при непрекъснато усъвършенстване на ИСУ и в съответствие с действащото законодателство.

Прилагайки нашата идеология по управление ние си поставяме за цел:

- ✓ Непрекъснато усъвършенстване и повишаване на качеството на продукцията и постоянно преглеждане за съответствие с актуалните специализирани изисквания към характеристиките на изделията.
- ✓ Изграждане на действени цели и механизми на контрол по отношение на информационната сигурност и сигурността при печат на защитени продукти, които са изведени на базата на детайлна оценка на риска и съобразени с нормативните национални и международни изисквания и стандарти, гарантиращи запазване на конфиденциалност, неприкосновеност и достъпност на информационните активи на Дружеството.
- ✓ Поддържане на коректно сътрудничество с клиенти и доставчици на базата на взаимно доверие, взаимноизгодни условия и високо ниво на професионално взаимодействие.
- ✓ Утвърждаване на водещите ни позиции на националния пазар, както и разширяване на нашето присъствие на международния пазар на защитени продукти при спазване на българското и международно законодателство, както и на утвърдените международни норми в бранша.
- ✓ Непрекъснато повишаване на квалификацията, професионалното развитие, мотивиране на персонала и ясно разбиране в разпределението на отговорностите по нива и функции.
- ✓ Разработване, произвеждане и продажба на продукти, оказващи възможно най-малко отрицателно влияние върху околната среда, както и намаляване количеството на отпадъците и на разходите за тяхното обезвреждане;
- ✓ Постигане на пълна ангажираност на служителите с Политиката по управление и целите на Дружеството.

Ръководството на Дружеството се ангажира за разгласяване, разясняване и прилагане на Политиката по управление, за реализация на целите по управление и за предприемане на всички необходими мерки, за да бъдат разбрани и постигнати поставените цели в определените срокове.

1. Информация за дружеството

„Печатница на БНБ" АД е дружество, учредено с решение № 23/17.12.2001 година на Управителния съвет на Българска Народна Банка. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.София 1784, бул.Цариградско шосе №117. Съдебната регистрация на Дружеството е от 29.12.2001 година, решение № 1/29.12.2001 година на СГС, ф.д.№ 12613/2001 година.

1.1.Собственост и управление

До датата на съдебната регистрация Дружеството е функционирало и осъществявало своята дейност като отделно структурно звено в рамките на Българска Народна Банка. През 2004 година е извършено преобразуване на Дружеството от еднолично акционерно дружество с един акционер - БНБ, в акционерно дружество с двама акционери – БНБ и държавата чрез Министъра на финансите. Преобразуването е извършено чрез вливане на „Формпринт" ЕООД (дружество, чийто капитал е 100% държавна собственост) в приемащото дружество – Печатница на БНБ ЕАД.

През 2013 година е извършено преобразуване чрез отделяне на цех „Производство на банкноти" и учредяване на съвместно предприятие между „Печатница на БНБ" АД и Франсоа - Шарл Обертюр Интернасионал СА. Печатницата придобива 30% от капитала на новото дружество.

„Печатница на БНБ" АД има два акционера:

- Българска Народна Банка притежава 95,6 % от капитала;
- Държавата чрез Министъра на финансите притежава 4,4 % от капитала

„Печатница на БНБ" АД има едностепенна система на управление със съвет на директорите от трима членове. Председател е Димитър Иванов Костов. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Георги Цветанов Симеонов.

1.2.Предмет на дейност

Предметът на дейност включва проектиране, производство и продажба на банкноти, лични документи, акцизни бандероли, винетни стикери, бинго талони, други видове ценни книжа, друга печатна продукция –дипломи, спестовни книжки, билети, бланки, формуляри и други.

„Печатницата на БНБ" АД притежава производствени линии и допълнително оборудване, осигуряващо следните видове производство – предпечат и изработване на печатни форми, разнообразни видове печат, стандартна и специфична довършителна обработка, като на всеки един от етапите се осъществява, вграждане на съответния защитен елемент и автентичност на продукта.

1.3.Персонал

Към 31.12.2017 година реално заетия персонал в „Печатница на БНБ" АД е 162 души, включително Изпълнителния директор, при щат 179, включително Изпълнителния директор. Средната възраст на персонала е 49,34 години. Разпределението мъже-жени е: 79-83.

През 2017 година са напуснали 21 и са назначени 13 служители. Към 31.12.2017 година директно заети в производството са 58% от персонала, 31% помощен и обслужващ персонал (сграден фонд, транспорт, рентгенов контрол, сигурност, снабдяване, стол и бюфет) и 11% административен персонал.

Образователна и квалификационна структура:

	31.12.2017г.	*Отн.дял %*
Общ брой на персонала, в т.ч.	***162***	***100%***
Висше образование	51	31%
Средно специално	72	44%
Средно	37	24%
Основно	2	1%

Възрастова структура на персонала:

	31.12.2017г.	*Отн.дял %*
Общ брой на персонала, в т.ч.	***162***	***100%***
Служители до 30 г.	7	4%
Служители 31 – 40 г.	21	13%
Служители 41 – 50 г.	56	35%
Служители 51 – 60 г.	59	36%
Служители над 60 г.	19	12%

2.Икономическа обстановка и пазарна конюнктура

2.1.Вътрешен пазар

2.1.1.Състояние и тенденции

За отпечатването на ценни книжа на територията на България съществува лицензионен режим, регламентиран от Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа. Подобен режим действа и на територията на други държави като лиценз за дадена територия може да се изисква и за чуждестранни юридически лица.

За отпечатването на ценни книжа са необходими и определени технологични познания както и притежаване на патенти, които са свързани със самата специфика на продуктите – различни видове защити, изисквания по отношение на хартията и мастилата и други. Индустрията се характеризира и с висока степен на фиксирани разходи и големи първоначални инвестиции поради уникалността на използваните машини и стриктните изисквания по отношение качеството на работа.

Печатница на БНБ АД произвежда широка гама от продукти:

- *Банкноти*
  - На основание чл.72 ал.2 от Търговския регистър и Акт за назначаване на вещи лица е извършена оценка на оборудване за извършване на производство по отпечатване на банкноти. Активите предмет на оценката участват като непарична вноска за учредяване на капитал на съвместно дружество през 2013 година.
- *Документи за самоличност*
  - Печатницата произвежда паспорти, лични карти и свидетелства за управление на МПС. Приложената концепция за производство е в съответствие с изискванията и препоръките на INTERPOL и Европейската комисия.
- *Акцизни бандероли*
  - Зададени по техническа спецификация на Министерство на финансите, бандеролите се изработват по листова и ролна печатна офсетова технология, с апликиране на холограмен елемент, интаглио печат, мастилено струйно номериране и бандеролиране.
- *Талони за хазартни игри, листови бланкови, лотарийни билети под финансов контрол*
  - Изработват се по техническа спецификация, определена от Министерството на финансите. Използва се листова офсетна технология с номерация и перфорация, с последващо ръчно колиране, рязане и пакетиране.

- *Други ценни книжа*
  - С по-малки количества и стойност е производството на абонаментни карти, приходни квитанции, дипломи за висше образование, сертификати, уверения, свидетелства, застрахователни полици, спестовни, служебни и трудови книжки, бланки, разписки, талони. Изработваните ценни книжа са с различна степен на защита в материалите: хартия и мастила, в дизайна и чрез допълнително полагани защитни елементи. Прилага се разнообразна по вид и природа номерация на ценните книжа, вкл. дигитална. Разнообразие има и в крайния вид: листова продукция, шити с тел или лепени кочани, тип безкраен формуляр, еднопластови или многопластови.
- *Други продукти*
  - Печатницата произвежда и стандартна полиграфическа продукция като бланки, дипляни, брошури, книги, плакати, календари. Използва се ролна или листова печатна технология върху разнообразни хартии и картон. Прилага се многоцветен офсетов печат, както и дигитален и сито печат, топло преговане с фолио, перфорация, сгъване и безшевно скрепване, телово шиене и спирално скрепване

Търсенето на защитени документи в страната се запазва през 2017 година, основно от страна на държавните институции. Изработват се български документи за самоличност с електронен носител на информация - лични карти, паспорти и свидетелства за правоуправление на МПС, за Министерство на вътрешните работи.

2.1.2.Конкуренти на вътрешния пазар

Основните конкуренти на пазара за ценни книжа остават полиграфическа група "Демакс" и "Дунав прес" АД. Двете печатници, както и „Печатница на БНБ" АД, притежават лиценз от Министерство на финансите за отпечатване на ценни книжа. Други печатници с лицензи от Министерство на финансите за печат на ценни книжа са: „Лито Балкан" АД, „Алианс Принт" ЕООД, „Полиграф Комерс" ЕООД и „ЕА" АД – Плевен.

Най-сериозен конкурент на вътрешния пазар е „Демакс" АД. Освен като конкуренти, през периода 2010 – 2017 г. „Печатница на БНБ" АД и „Демакс" АД участват в някои от големите национални конкурси като партньори. В базата на Министерство на икономиката и енергетиката (МИЕ) във връзка с чл. 3, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за допускане на български физически или юридически лица до участие в международни процедури на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) към месец септември 2016 г., фигурират „Демакс" АД, „Печатница на БНБ" АД, както и „Обертюр Фидюсиер" АД. Достъпът до класифицирана информация на НАТО и на трите компании е „НАТО Секретно".

2.2.Международен пазар

2.2.1.Състояние и тенденции

На международния пазар на ценни книжа, изискванията за конкурентоспособност са високи по отношение на предлагани ниски цени и постоянно променящи се технологични изисквания към продуктовите решения.

Общодостъпната информация, относно международните търгове за производство на полиграфически изделия е значително ограничена. В тази връзка голяма част от големите печатници действат по отношение на информацията и търговете с локални агенти в съответните държави.

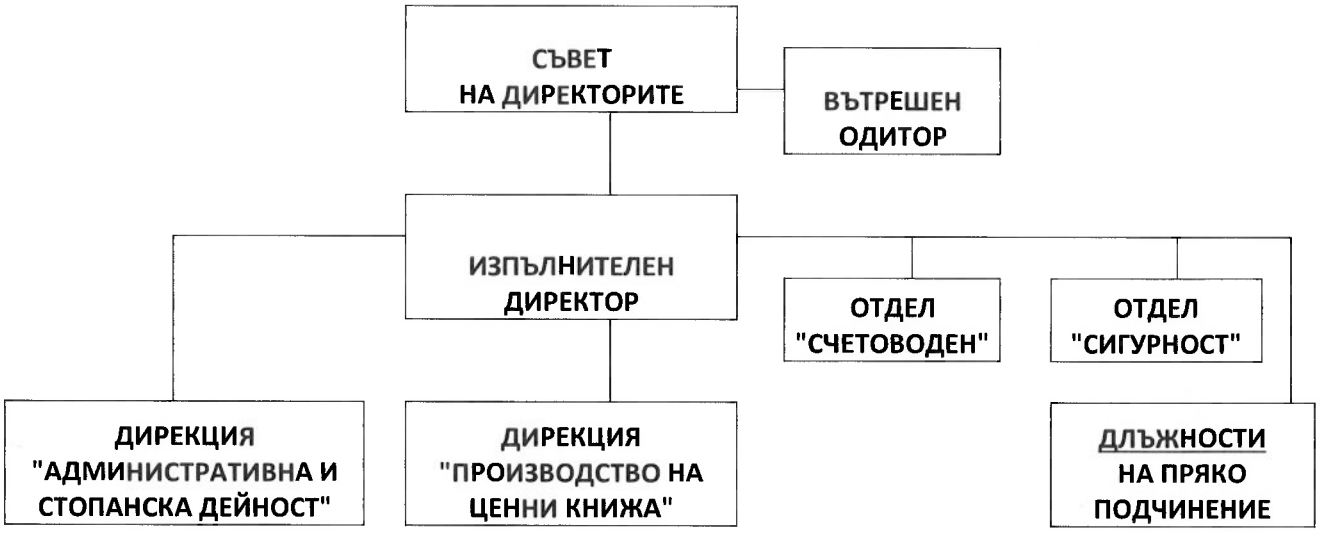
2.2.2.Международни конкуренти

При международните конкуренти се наблюдава оптимизация на процесите и разходите; широко разнообразие от продукти, услуги и решения за сигурност; тясно сътрудничество с министерства и държавни агенции, обвързаност и партньорство с тясно специализирани фирми при внедряването на нови стандарти за сигурност, агресивна политика по отношение на чуждестранните клиенти.

Едни от най-големите европейски печатници за документи за самоличност в собствените си страни могат да предложат всички видове защитени продукти: продукти за идентификация и граничен контрол, системи за защита на търговската марка, смарт-карти и оборудване. От друга страна се предлага цялостно системно решение, а не отделен продукт: технологическа концепция, консултации, разработване на софтуер, интеграция на системата, печат и персонализация, доставка на готовия продукт до индивидуалния клиент, предоставяне на четящи устройства.

Поради необходимите големи тиражи от отделните продукти за достигане на конкурентна цена и покриване на разходите за научно-изследователска дейност, отделните печатници в ЕС не се състезават в едни и същи сегменти в международен план, а профилират усилията и ресурсите си в обособени ниши.

3.Организационна структура

Интегрираната система за управление продължава да се развива и усъвършенства.

Съгласно договорните отношения със сертифициращите организации, с които имаме сключени договори, през 2017 г. бяха проведени общо 5 (пет) одита – 1 (един) сертификационен, 2 (два) ресертификационни и 2 (два) контролни, които преминаха успешно, както следва:

1. Система за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2015, контролен одит 1, проведен на 07.03.2017 г. от „Интертек ВА" ЕООД.

2. Система за управление на сигурността на информацията по стандарт ISO 27001:2013, контролен одит 1, проведен на 06.07.-07.07.2017 г. от „Интертек ВА" ЕООД.

3. Система за управление на сигурността при печат на защитени продукти по стандарт ISO 14298:2013, сертификационен одит, проведен на 18, 19 и 20.09.2017 г. от VPGI, Холандия.

4. Системи за управление на околната среда и здравословни и безопасни условия на труд по стандартите ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007, ресертификационен одит, проведен на 02, 03 и 04.10.2017 г. от „Интертек ВА" ЕООД.

През 2018 г. предстоят следните одити от сертифициращите организации:

1. Контролен одит на СУК по стандарт ISO 9001:2015 – м. април 2018 г.

2. Контролен одит на СУИС по стандарт ISO 27001:2013 – - м. юли 2018 г.

3. Контролен одит на СУОС по стандарт ISO 14001:2004 – м. октомври 2018 г.

4. Контролен одит на СУЗБУТ по стандарт OHSAS 18001:2007 –м. октомври 2018 г.

5. Контролен одит на СУСПЗП по стандарт ISO 14298:2013 – м. септември 2018 г. от VPGI, Холандия.

6. Сертификационен одит по стандарт ISO 37001:2016 – м. май 2018 г.

През 2017 г. са направени общо 24 промени и издадени нови версии на процедурите и инструкциите в „Печатница на БНБ" АД.

4.Международна дейност

През 2017 година печатницата участва в различни работни срещи, проведени в различни държави от европейския съюз.

5. Анализ на производствената дейност

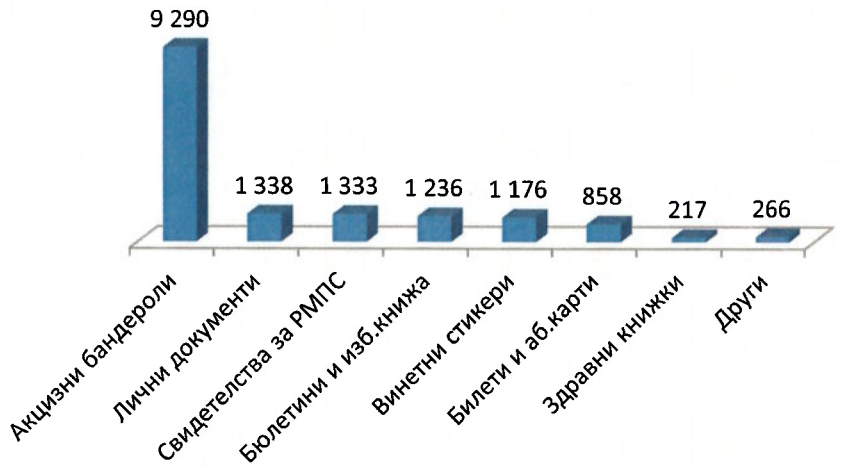
През 2017 г. дружеството изпълнява своите производствени програми в рамките на договорните си ангажименти.

Както през предходните години, така и през 2017 г. дружеството запазва номенклатурния си списък от защитени и общи полиграфически изделия.

През 2017 г. продължава изработването на документи за самоличност с електронен носител на информация за Министерство на вътрешните работи.

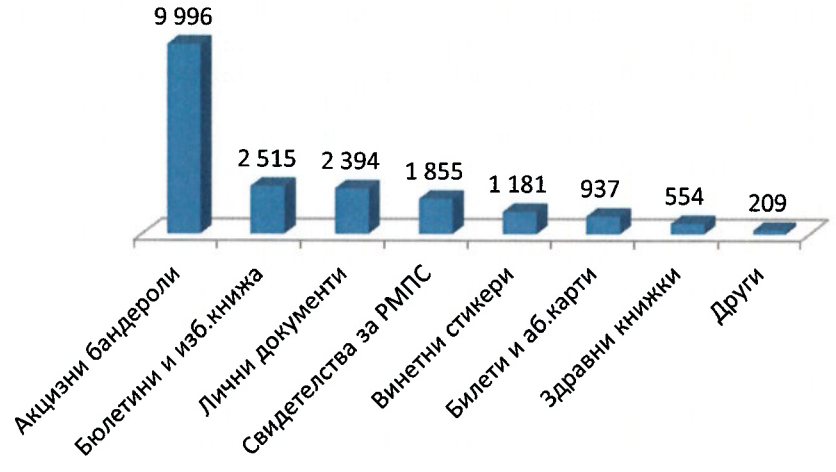
ПРОИЗВЕДЕНА ПРОДУКЦИЯ 2017г.

хил.лв

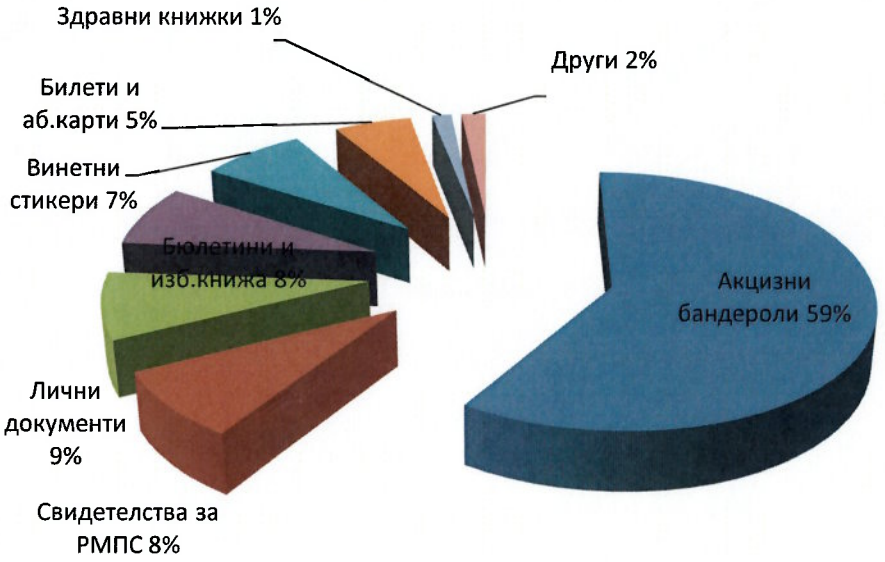

ПРОИЗВЕДЕНА ПРОДУКЦИЯ 2016г.

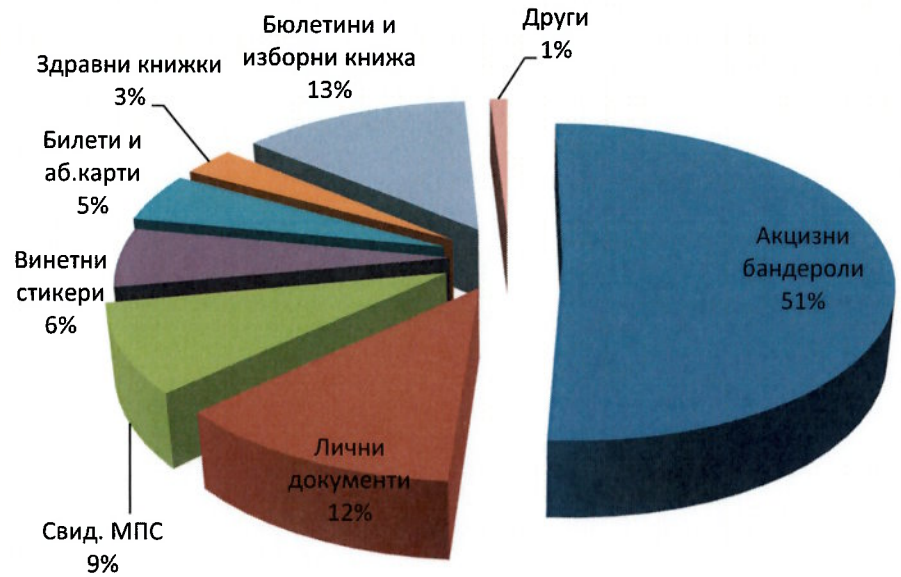
хил.лв

ПРИХОДИ ПО ПРОДУКТИ 2017г.

ПРИХОДИ ПО ПРОДУКТИ 2016 г.

Структурата на производството по продукти през 2017 г. е следната: акцизни бандероли 59%, лични документи 9%, свидетелства за регистрация на МПС 8%, бюлетини и изборни книжа 8%, винетни стикери 8%, билети и абонаментни карти 5%, здравни книжки 1%, и друга полиграфическа продукция – 2%.

В сравнение с предходната година и бизнес плана, изпълнението на поръчки на основните клиенти е както следва (в хиляди лева):

Клиент	Изпълнение 2016	Изпълнение 2017	Бизнес план 2017	% Изпълнение 2017/2016	% 2017/Бизнес план 2017
Министерство на финансите	10 096	9 319	9 425	92%	99%
- Акцизни бандероли	9 996	9 290	9 079	105%	102%
- Други	100	29	346	29%	8%
Капелен	2 394	1 338	788	56%	170%
МВР	1 855	1 333	1 333	72%	100%
Обединение ПБНБ Демакс	1 181	1 176	1 167	100%	101%
НЗОК	554	217	476	39%	46%
Център за градска мобилност	384	326	457	85%	94%
Автотрансснаб	210	182	202	87%	90%
Бюлетини и изборни книжа	2 515	1 236		50%	
(в т.ч. на подизпълнител)	-744	-395			
Други клиенти	452	587	1 129	130%	52%

В сравнение с предходни години, годишните приходи от производство на ценни книжа са следните (в хиляди лева):

	2013	2014	2015	2016	2017
Годишни приходи от производство на ценни книжа	14 760	17 260	21 106	19 641	15 714
% изпълнение спрямо предходната година		117%	122%	93%	80%

6. Финансови данни

Финансовият отчет на „Печатница на БНБ" АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от Разяснения, предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията (ПКР), които ефективно са в сила за 2016 година, и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията, които са уместни за неговата дейност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN). Данните във финансовия отчет са представени в хиляди лева.

Настоящият финансов отчет е изготвен на база историческата цена. Активите включени в апортната вноска, с която е формиран акционерният капитал на Дружеството, са оценени при първоначалното им признаване във финансовите отчети със стойността, по която са оценени от вещите лица, назначени от съда по реда на чл. 72 от Търговския закон. Тази стойност е приета за заместител (аналог) на цена на придобиване съгласно МСФО 1 "Приемане за първи път на международните стандарти за финансова отчетност".

Активите и пасивите, придобити в резултат на бизнескомбинацията по вливането на "Формпринт" ЕООД в „Печатница на БНБ" АД, са оценени при първоначалното им признаване във финансовия отчет на Дружеството по справедливи стойности.

През м.юни 2013 година приключиха преговорите между „Печатница на БНБ" АД и Франсоа Шарл Обертюр Груп, с което бе постигната договореност за създаване на съвместно дружество за производство на банкноти в България с един от най-големите производители на банкноти в света.

„Печатницата на БНБ" АД участва в съвместното дружество чрез непарична вноска в капитала под формата на оборудване за производство на банкноти, срещу което придобива 30% от капитала. Франсоа Шарл Обертюр Груп, чрез дъщерното си дружество „Франсоа-Шарл Обертюр Интернасионал" С.А., Белгия, инвестира в новото българско дружество парична вноска, срещу което придобива 70% от капитала.

На основание чл.72 ал.2 от Търговския регистър и Акт за назначаване на вещи лица е извършена оценка на оборудване за извършване на производство по отпечатване на банкноти. Оценкана възлиза на 19 034 хиляди лева. Към 31.12.2017 г. участието на „Печатница на БНБ" АД в съвместното дружество е 8 791 хиляди лева.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансова отчетност изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета, и респ. върху отчетените стойностни размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Паричните средства, вземанията и задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база, като се използва официалният курс на БНБ от последния работен ден на месеца – към 31 декември и са представени по заключителния курс на БНБ. Курсовите разлики от преоценката се третират като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за всеобхватния доход нетно като финансови приходи/разходи.

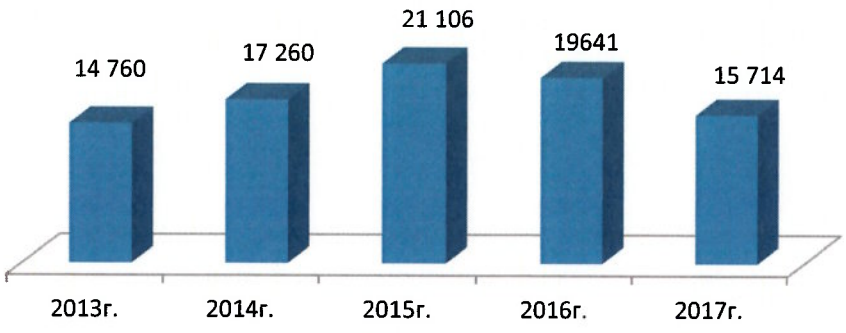
6.1. Приходи

Приходите в Дружеството се признават на базата на принципа за текущото начисляване до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция и стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването и. Годишните приходи от продажби по продукти са в размер на 15 714 хиляди лева.

ДИНАМИКА НА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ
ХИЛ.ЛВ.

6.1.1.Структура на приходите

Приходите на дружеството от обичайна дейност през 2017 година са в размер на 17 570 хиляди лева. Приходите от продажба са в размер на 15 714 хиляди лева. Другите приходи са в размер на 1 856 хиляди лева (в т.ч. приходи от наеми 1 506 хиляди лева). Финансовите приходи са в размер на 118 хиляди лева.

6.1.2. Изпълнение на Бизнес план 2017 година, част приходи

Приходи	Бизнес план	Изпълнение	% изпълнение
Общо приходи	**16 670**	**17 688**	**106%**
Приходи от продажби, в т.ч.	14 977	15 714	105%
- Производство на ценни книжа	*14 977*	*15 714*	*105%*
Други	1 553	1 856	119%
Финансови приходи	140	118	84%

6.2. Разходи

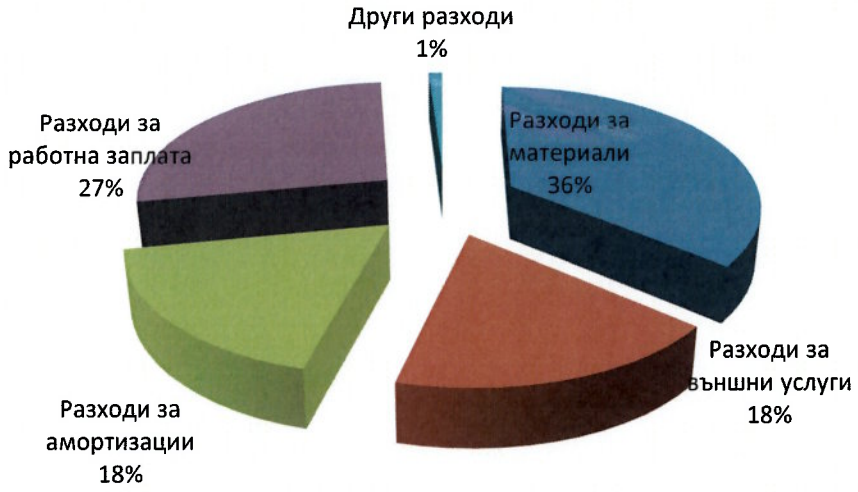
Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост. Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват. Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за всеобхватния доход, като се посочват нетно и се състоят от лихвени приходи по депозити и курсови разлики от валутни операции.

6.2.1.Структура на разходите

Общите разходи за дейността са в размер на 15 684 хиляди лева. Разходите по икономически елементи са в размер на 15 671 хиляди лева. Финансови разходи – 13 хиляди лева.

РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ 2016г.

6.2.2.Изпълнение на Бизнес план 2017година, част разходи

Разходи	Бизнес план	Изпълнение	% изпълнение
Общо разходи	**16 039**	**15 684**	**98%**
Разходи по икономически елементи	***16 021***	***15 671***	***98%***
Разходи за материали	6 186	5 727	93%
Разходи за външни услуги	2 203	2 208	100%
(в т.ч.подизпълнител бюлетини)		*(395)*	
Разходи за амортизации	3 138	2 991	95%
Разходи за заплати и осигуровки	4 340	4 590	106%
Други разходи	154	155	101%
Финансови разходи	***18***	***13***	***72%***

6.3.Резултати от дейността на дружеството

През последните години „Печатница на БНБ" АД реализира положителен финансов резултат от дейността си, а по дейности за съответните периоди, както следва:

	2017 г.	*2016 г.*
	BGN '000	***BGN '000***
Финансов резултат от основна дейност	1 904	4 153
Финансов резултат от финансова дейност	105	322
Печалба преди данъци	2 009	4 475
Разход за данъци	202	456
Нетна печалба за периода	1 807	4 019

Реализираните резултати от дейността на дружеството за периода 2016 – 2017 година систематизирано се представят посредством следните показатели:

Показатели	*Стойности*	
	2017 г.	*2016 г.*
Рентабилност:		
На собствения капитал	0,02	0,05
На активите	0,02	0,05
На пасивите	1,15	3,08
На приходите от продажби	0,10	0,19
Ефективност:		
На разходите	1,13	1,26
На приходите	0,89	0,79

Ликвидност:		
Обща ликвидност	65,11	71,10
Бърза ликвидност	61,95	70,14
Незабавна ликвидност	60,53	68,80
Абсолютна ликвидност	60,53	68,80
Финансова автономност:		
Финансова автономност	52,41	61,54
Задлъжнялост	0,02	0,02

Стойностите на посочените показатели показват, че в предприятието се поддържа добро ниво на генерирани приходи и печалба, с които се покриват не само направените разходи, но се осигуряват и доходи. Дружеството не среща трудности при погасяване на текущите си задължения с наличните краткотрайни активи, вследствие на поддържане на оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност.

	2017 г.	***2016 г.***
	BGN '000	***BGN '000***
Нетни парични потоци от оперативната дейност	3 191	8 123
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(3 093)	(28 014)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	98	(19 891)

Собствените оборотни средства остават основен източник на финансиране както на производствената, така и на инвестиционната дейност. Дружеството управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез задълбочен анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

6.4.Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините и оборудването е препоръчителният подход по МСС 16 – себестойност, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Земята не се амортизира. Срокът на годност на активите е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, предоставената информация от предприятието - производител на тези активи, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване. Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Част от притежаваната от Дружеството сграда се отдава под наем на БНБ. Същата е класифицирана и представена във финансовия отчет като имот ползван в дейността – по себестойност, намалена с натрупаните амортизации.

Представения като инвестиционен имот придобит в резултат на замяна с БНБ през 2005 г. (7.9 идеални. части от триетажна производствено-административна сграда) е прехвърлен през 2017 г. и се използва в дейността на дружеството.

През м.ноември 2013 година Дружеството сключва договор за наем, с който се отдават производствени и административни помещения на създаденото съвместно дружество Обертюр Фидюсиер АД. (53,7 идеални части от триетажна производствено-административна сграда). Този имот е представен като инвестиционен имот.

Инвестиционните имоти са представен във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация.

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Към 31.12.2017 година няма индикатори и условия за обезценка по смисъла на изискванията на МСС36 *Обезценка на активи.*

6.4.1.Инвестиционна програма

В връзка с изпълнение на инвестиционната програма през 2017 година са направени следните разходи:

- Основен ремонт и укрепване на сграда 855 хил. лева
- Съоръжени (фундаменти и конструкции) 20 хил. лева
- Слаботокова кабелна система 55 хил. лева
- Оборудване слаботокова система - комутатори и UPS 53 хил. лева
- Електрическа мрежа (осветителна и силова инсталация) 196 Хил .лева
- Отоплителна инсталация 47 хил. лева
- В и К инсталация 19 хил. лева
- Климатизация и вентилация 379 хил. лева
- Персонални компютри и периферни устройства 95 хил. лева
- Системни сървъри 186 хил. лева
- Системни софтуери 106 хил. лева
- IP Телефонна централа 39 хил. лева
- Система за контрол на достъп 89 хил. лева
- Система за видеонаблюдение 385 хил. лева
- Сигнално охранителна система (разширение) 10 хил. лева
- Система за пожароизвестяване 12 хил. лева
- Система за оповестяване (разширение) 9 хил. лева
- Система за пожарогасене 10 хил. лева
- Компресор 10 хил. лева
- Струг 27 хил. лева
- Фреза 21 хил. лева
- Офис обзавеждане 63 хил. лева
- Други 56 хил. лева

Разходи за придобиване по сключени договори в процес на изпълнение:

- Разходи за климатична система "Компресорно помещение" 18 хил.лева

6.5. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени права за ползване на програмни продукти. Дружеството прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години. Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Към 31.12.2017 година няма индикатори и условия за обезценка по смисъла на изискванията на МСС36 *Обезценка на активи*.

6.6. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: доставна себестойност и нетната реализируема стойност.

Към групата на материалните запаси в Печатница на БНБ АД се отчитат:

- Материали придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел производство на продукция или услуги. Могат да бъдат и обект на преки продажби по преценка на ръководството на дружеството.
- Готова продукция създадена в резултат на производствения процес в дружеството и предназначена за продажба.
- Незавършено производство – съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция.
- Стоки придобити чрез покупка и предназначени за продажба във ведомствения бюфет на дружеството.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация. Към 31.12.2017 година е направена обезценка на материали за производство (хартия), а за останалите налични материални запаси не са на лице условия за обезценка до нетна реализируема стойност съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

6.7. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това.

Дружеството е обезпечило с дългосрочни договори производството на продуктите формиращи основна част от приходите от продажба на готова продукция, в резултат на което са учредило следните гаранции за добро изпълнение:

- 1 869 хил. лева в полза на Министерство на финансите по Договор с предмет: Отпечатване на акцизни бандероли за тютюневи изделия и алкохолни напитки, билети за пътуване и талони за числова лотарийна игра „Бинго" . Гаранцията е 3% от стойността на договора. Срок на валидност – 01.02.2022 година.

- 381 хил. лева в полза на ДЗЗД „Обединение ПБНБ – Демакс" по Договор с Агенция "Пътна инфраструктура" с предмет: Отпечатване и пакетиране на годишни и краткосрочни винетни стикери за нуждите на винетната система на Република България за периода 2018- 2022 г. . Гаранцията е 5% от стойността на договора. Срок на валидност – 01.02.2023 година.

- 66 хил. лева по други договори за производство на готова продукция.

Към 31 декември Дружеството има учредени банкови гаранции в полза на:

- АПИ – на стойност 191 хиляди лева (31.12.2016 година: 191 хиляди лева)

Гаранцията е за участие за отпечатване на винетни стикери с валидност до 15.07.2018 година

Банка-издател на гаранцията е ОББ.

Обезпечението по гаранцията е блокирана сума в размер на 191 хиляди лева по специална обезпечителна сметка в ОББ.

- Министерство на финансите – на стойност 1,264 хиляди лева (31.12.2016 година: 1,264 хиляди лева)

Гаранцията е за участие в обществена поръчка за отпечатване на акцизни бандероли, бинго талони, билети и др. с валидност до 01.02.2018 година.

Банка-издател на гаранцията е ЦКБ АД.

Обезпечението по гаранцията е блокирана сума в размер на 1,264 хиляди лева по специална обезпечителна сметка в ЦКБ АД.

- МВР – на стойност 69 хиляди лева (31.12.2016 година: 69 хиляди лева)

Гаранцията е за добро изпълнение по договор за отпечатване на свидетелства за регистрация на МПС с валидност до 15.05.2018 година.

Банка-издател на гаранцията е ОББ.

Обезпечението по гаранцията е блокирана сума в размер на 69 хиляди лева по специална обезпечителна сметка в ОББ.

6.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти – краткосрочните депозити в банки. За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност, а получените лихви от инвестиции на Дружеството в постоянно продължавани парични депозити – като инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободните ресурси на Дружеството;
- блокираните парични средства (по издадени банкови гаранции и сметки със специално предназначение) са включени като част от паричните средства и еквиваленти.

6.9. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

6.10. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда, на разпоредбите на действуващото осигурително законодателство и на Вътрешни правила за работната заплата, утвърдени от Съвета на директорите.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с предварително твърдо определени (дефинирани) вноски.

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на настоящия финансов отчет Дружеството е направило оценка на предполагаемите разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, които се очаква да бъдат изплатени като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Изчислението на размера на тези задължения предполага участието на квалифицирани специалисти, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в отчета за финансовото състояние, а респ. изменението в стойността им – в отчета за всеобхватния доход. Към датата на издаване на годишния финансов отчет, Дружеството е наело специалисти, които са издали доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране.

6.11. Акционерен капитал и резерви

„Печатница на БНБ" АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на Дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Акционер	31.12.2017 г.				31.12.2016 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
БНБ	68 840	68 840 000	68 840 000	95.6%	68 840	68 840 000	68 840 000	95.6%
МФ	3 093	3 093 000	3 093 000	4.40%	3 093	3 093 000	3 093 000	4.40%
Общо:	**71 933**	**71 933 000**	**71 933 000**	**100%**	**71 933**	**71 933 000**	**71 933 000**	**100%**

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава Дружеството формира и фонд Резервен, като източници на фонда са:

- една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от номиналната стойност на капитала;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

6.12. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2017 година е 10%.

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Балансовите стойности на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на финансовия отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Приложената номинална данъчна ставка към 31.12.2017 година е 10 %.

6.13. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите, за минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Видове рискове, на които е изложено Дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск: Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички негови операции и сделки са в български лева и/или в евро. То поддържа минимална валутна експозиция, деноминирана в различна чуждестранна валута от националната валута и еврото.

Ценови риск: Дружеството не е изложено на особен ценови риск от негативни промени в цените на материалите, защото основните материали (хартии и мастила) в голямата си част са строго специфични и не са обект на търговия на стокови борси и влиянието на ценовите равнища е минимално. За да управлява ценовия риск Дружеството сключва рамкови договори за доставка на основните си материали, които са обвързани и съобразени с договорите за производство и по този начин максимално се елиминира влиянието на ценовия риск.

Кредитен риск: Дружеството не е изложено на кредитен риск, свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. „Печатница на БНБ" АД няма политика да продава с отсрочени плащания.

Допълнително стабилизиращо обстоятелство е това, че основни клиенти на Дружеството са Българска народна банка и Министерство на финансите по продукти, които имат строго предварително планиране и осигурено бюджетно финансиране.

Ликвиден риск: Дружеството провежда политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. То генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и не ползва привлечени кредитни ресурси.

7.Събития настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

Към датата на издаване на годишния финансов отчет няма значими събития, които да имат съществен материален ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2017 година.

8.Бъдещо развитие на дружеството

Дружеството е изготвило Бизнес план за 2018 година, в това число очакваните инвестиции, развитие на персонала, очаквания доход от инвестиции и развитие на дружеството, както и предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството.

9.Научноизследователска и развойна дейност

Развойната дейност е насочена към обогатяване на технологичните възможности на дружеството в областта на разработването на защити с приложения в ценни книжа. Внедряване на нови защитни елементи в ценни книжа с висока степен на фалшификация.

10.Информация , изисквана по реда на чл.187д и чл.247 от Търговския закон

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции или облигации на дружеството. Съгласно Устава на дружеството членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции или облигации на дружеството.

Членовете на Съвета на директорите не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 на сто от капитала на дружеството и не участват в управлението на други дружества като прокуристи, управители или членове на съвети.

Дружеството не е сключило договори по чл.240 б от Търговския закон (договори с членовете на Съвета на директорите и свързани с тях лица).

Възнаграждения, получени общо през 2017 година от членовете на Съвета директорите: Членовете на Съвета на директорите получават месечно възнаграждение в размер на една и половина средно месечна брутна работна заплата.

„Печатница на БНБ" АД не начислява и не изплаща възнаграждение на представителя на Държавата чрез Министъра на финансите в Съвета на директорите.

През годината няма придобити или прехвърлени акции от членовете на Съвета на директорите на дружеството.

11.Наличие на клонове на предприятието

Дружеството няма регистрирани клонове в страната и чужбина.

12.Използвани от предприятието финансови инструменти

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти. Паричните средства на дружеството са в първокласни търговски банки с висока репутация и стабилна ликвидност, подбрани след конкурс, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Изпълнителен директор: */Георги Симеонов/*

Главен счетоводител: */Рени Пенкова/*

PRINTING WORKS OF THE BNB CORP. ПЕЧАТНИЦА НА БНБ АД